مجله علمی پژوهان
مقاله پژوهشی
دوره ۱۴، شماره ۳، بهار ۱۳۹۵
صفحات ۶۷ تا ۷۴

بررسی تولیدات علمی در زمینه حقوق بیماران در عرصه بین‌المللی نمایه شده در پایگاه ISI-Web of Science بین سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۴

پرویز پادمهر[۱]، رحیم علیجانی[۲]، محمدرضا امیری[۳*]

۱. مربی و عضو هیئت علمی گروه حقوق دانشگاه پیام نور
۲. دانشجوی دکتری علم اطلاعات و دانش‌شناسی و عضو هیئت علمی گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه پیام نور
۳. مربی و عضو هیئت علمی، دانشکده پیراپزشکی، گروه کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران

مشخصات مقاله

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۴/۱۰/۱۴
تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۵/۰۳/۰۴

واژگان کلیدی

حقوق بیمار
علم سنجی
وب آو ساینس
تولیدات علمی

نویسنده مسئول

محمدرضا امیری، مربی و عضو هیئت علمی، دانشکده پیراپزشکی، گروه کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان،ایران

تلفن: ۰۸۱-۳۸۳۸۱۰۴۳
ایمیل: M.R.Amirilib@Gmail.com

تمامی حقوق نشر برای دانشگاه علوم پزشکی همدان محفوظ است

چکیده

مقدمه: یکی از شاخص‌هایی که نشان دهنده اهمیت یک موضوع می‌باشد، تولیدات علمی در آن موضوع است. هدف از مطالعه حاضر بررسی وضعیت تولیدات علمی در زمینه حقوق بیمار نمایه شده در پایگاه Web of Science بین سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۴ است.

روش کار: روش پژوهش توصیفی مقطعی است که با رویکرد علم سنجی ۳۴۷ عنوان تولیدات علمی نمایه شده با موضوع حقوق بیمار در پایگاه Web of Science بین سالهای ۲۰۰۰ الی مارس ۲۰۱۴ که با استفاده از موتور جستجوی این پایگاه بازیابی شده، مورد بررسی و با استفاده از آمار توصیفی، داده‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: بر اساس نتایج، ۳۴۷ مدرک بازیابی شده، در ۶ قالب منتشر شده‌اند که در این میان ۲۴۶ مدرک در قالب مقاله پژوهشی و ۷۳ مدرک در قالب مقاله مروری و بقیه در سایر قالب ها به چاپ رسیده‌اند. کشورهای ایالات متحده، انگلستان و آلمان به ترتیب در رتبه‌های اول تا سوم تولید در این موضوع قرار دارند. همچنین در میان مجلات، مجله American Journal of Comparative LAW و در میان پژوهشگران Jansen, N بیشترین تعداد مقاله را در این زمینه به خود اختصاص داده بودند. از سال ۲۰۰۸ تولیدات علمی در این زمینه سیر صعودی داشته است.

نتیجه‌گیری: یکی از خلاءهای موجود در نقشه دانشی در ایران، فعالیت پژوهشی در حوزه حقوق بیمار است. از این رو نتایج این تحقیق می‌تواند به پژوهشگران در داخل کشور کمک نماید که از پیشرفتهای این حوزه آگاهی بیشتر کسب کرده و حتی در پژوهش‌های خود ارتباط علمی بیشتری با نویسندگان این حوزه برقرار نمایند.

مقدمه

بررسی وضعیت تولیدات علمی امروزه به دلایل مختلف مورد توجه دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقات است. از طرفی یکی از شاخص‌های توسعه‌یافتگی یک کشور، میزان کمّی تولیدات علمی در آن کشور است. همچنین میزان تولیدات علمی در یک موضوع خاص را می‌توان یکی از شاخص‌های توجه و اهمیت به آن موضوع دانست. از طرف دیگر با توجه به ضرورت همکاری در پژوهش و تألیف مشترک برای تحقیقات میان‌رشته‌ای و افزایش کیفیت تولیدات علمی [۱]، بررسی ساختار تولیدات علمی در یک موضوع خاص، منجر به شناخت محققان برتر و علاقه‌مندان به آن موضوع شده و روند همکاری‌ها و ارتباطات

[Downloaded from psj.umsha.ac.ir on 2026-11-23]
[DOI: 10.21859/psj-140367]

علمی بین محققان آن حوزه را تسهیل می‌نماید. همچنین با آگاهی از وضعیت تولیدات علمی و پیشرفت‌های به دست آمده در حوزه‌های موضوعی مختلف، می‌توان تصویر جامعی از نوع فعالیت‌های علمی محققان و نویسندگان در آن حوزه را نمایان ساخته و سبب شناسایی نقاط ضعف و قوت تحقیقات انجام شده گردد [۲].

یکی از موضوعات مهمی که کمتر مورد توجه قرار گرفته و حوزه‌ای میان‌رشته‌ای هم می‌باشد حقوق بیمار در مراکز درمانی می‌باشد. حقوق بیمار حوزه‌ای است که در امر پژوهش هم در حیطه کاری متخصصان علوم پزشکی و هم در حیطه کاری متخصصان علم حقوق قرار می‌گیرد.

بیماران، چه به لحاظ فیزیکی و چه از حیث روانی، اجتماعی و اقتصادی یکی از آسیب‌پذیرترین گروه‌های اجتماعی بوده است و این عامل مورد توجه خاص مجامع بین الملل حقوق بشر به مفهوم بیمار است. در دهه‌های اخیر متناسب با پیشرفت خیره‌کننده علوم، خصوصا پزشکی و پیدایش روشهای روزآمد درمانی و پیشرفت فناوری علوم پزشکی، حوزه تعامل و مداخلات پزشکی وسعت زیادی پیدا کرده و این خود چالش اخلاقی زیادی را به دنبال داشته است [۳]. حقوق بیمار در واقع انتظارات به حقی است که بیماران از مؤسسات خدمات بهداشتی و درمانی دارند. جایگاه بیمار در نظام فکریرزشی کارکنان بهداشتی امر مهمی است که تأثیر زیادی بر رعایت اصول اخلاقی دارد [۴]. حقوق بیمار رعایت نیازهای جسمی، روانی، معنوی و اجتماعی مشروع و معقول است که به صورت استانداردها و قوانین و مقررات تبلور یافته و تیم درمان، مسئول و مؤظف به اجرا و رعایت آن می‌باشند [۵]. از عواملی که می‌تواند نشان‌دهنده اهمیت یک موضوع باشد، فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی در آن موضوع می‌باشد. در بعد آموزش تحقیقات حاکی از این است که آموزش حقوق بیمار به کارکنان مراکز درمانی، و همچنین میزان آگاهی کارکنان بهداشتی از حقوق بیمار، خیلی وضعیت مطلوبی ندارد؛ ریشه این مسأله را باید در دوران دانشجویی کارکنان جستجو کرد، چرا که پایین بودن میزان آگاهی شاید به علت ناکافی بودن آموزش‌های ارائه شده در این دوران باشد [۵]. از نظر پژوهش، بررسی کمّی تولیدات علمی در حوزه حقوق بیمار، شامل میزان رشد تولیدات علمی در سالهای مختلف، شناسایی کشورهای برتر در حوزه حقوق بیمار، نویسندگان پرکار در این حوزه و غیره، به اهمیت یک موضوع کمک شایانی می‌کند. از این رو، علم‌سنجی که فعالیتی در حیطه کاری متخصصان علم اطلاعات و دانش‌شناسی می‌باشد، به ارزیابی کمّی و کیفی تولیدات علمی، بررسی و ترسیم نقشه علم و دانش می‌پردازد و خلاءهای موجود در علم را مشخص می‌نماید. از ابزارهای علم‌سنجی در عرصه بین‌المللی می‌توان پایگاههای استنادی موجود از قبیل WOS، Scopus، Google Scholar، ISC را نام برد. ارزیابی در سطح بین‌المللی به دلیل اینکه فرصت انجام مقایسه و ایجاد رقابت علمی در سطح بین‌المللی را فراهم می‌کند و همچنین هماهنگ شدن تولیدات علمی، کشورها را به سمت استانداردهای بین‌المللی تولید علم باعث می شود، اهمیت خاصی دارد [۶]. تحقیقات نشان می‌دهد که وضعیت تولیدات علمی نمایه شده کشورها در نمایه‌نامه‌های معتبر بین‌المللی، بخشی از مهمترین شاخص‌های توسعه علمی و جزء شاخص‌های برونداد علم و فناوری آنها محسوب می‌شود. شاخص‌های برونداد شاخص‌های مبتنی بر فعالیت‌های علمی می‌باشند که نتایج و برونداد‌های فرآیند تحقیق را نشان می‌دهد [۷]. با توجه به اهمیت موضوع حقوق بیمار، هدف پژوهش حاضر بررسی تولیدات علمی پیرامون حقوق بیمار در عرصه بین‌المللی نمایه شده در پایگاه WOS می‌باشد که شاخص‌هایی از جمله کشورهای برتر در تولید مدارک پیرامون حقوق بیمار، زبان مدارک نمایه شده، انواع قالب‌های نمایه شده، نویسندگان برتر در این حوزه طی سالهای ۲۰۱۴-۲۰۰۰ را مورد بررسی قرار می‌دهد؛ از آنجا که پایگاههای استنادی، داده‌های علم‌سنجی را با توجه به مقالات نمایه شده در آن پایگاه ارائه می‌کند، و چون پایگاه WOS به عنوان معتبرترین پایگاه علم‌سنجی، جهت بررسی تولیدات علمی هر کشور یا سازمان در مقیاس بین المللی مطرح می‌باشد، به منظور یکنواختی داده‌ها، این پژوهش، تولیدات علمی در حوزه حقوق بیماران را با استفاده از داده‌های این پایگاه مورد بررسی قرار داده است. بررسی پایگاه‌های مختلف نشان می‌دهد که در حوزه حقوق بیمار مطالعات علم‌سنجی انجام نشده است اما مطالعات زیادی

[Downloaded from psj.umsha.ac.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.21859/psj-140367]

پیرامون موضوعات مختلف دیگری انجام شده است که می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: علیجانی و کرمی (۱۳۸۸) در پژوهشی تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در زمینه سلول‌های بنیادی را بر اساس داده‌های پایگاه WOS بررسی نمودند. نتایج نشان داد که تا پایان سال ۲۰۰۷، پژوهشگران ایرانی ۷۹ مدرک تولید نموده‌اند. اردشیر قوامزاده پرکارترین نویسنده و مؤسسه رویان و دانشگاه علوم پزشکی تهران پرکارترین دانشگاه‌ها و مؤسسات بوده‌اند [۸]. خاصه و دیگران (۱۳۸۹) در پژوهشی ۳۹۲ مقاله در حوزه انگل شناسی که توسط پژوهشگران ایرانی تألیف شده بود را در پایگاه WOS در طی سال‌های ۲۰۰۹ ۱۹۸۰ بررسی نمودند. براساس یافته‌های این پژوهش، پژوهشگران ایرانی بیشترین همکاری را با همتایان خود از کشور انگلستان داشتند، مهدی محبعلی پرکارترین نویسنده، و دانشگاه علوم پزشکی تهران پرکارترین دانشگاه بود [۹]. یوسفی و دیگران (۱۳۹۱) به بررسی تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه ایمنی‌شناسی در پایگاه WOS پرداختند و با بررسی ۱۷۷۵ مقاله از نویسندگان ایرانی به این نتیجه رسیدند که بیشترین هم‌تألیفی نویسندگان ایرانی با همتایان خود از کشور آمریکا صورت گرفته و دانشگاه علوم پزشکی تهران پرکارترین دانشگاه در این حوزه محسوب می‌شود [۱۰]. هدهدی‌نژاد، زاهدی و اشرفی ریزی (۱۳۹۱) به بررسی ۲۸۸ مدرک نمایه شده پژوهشگران ایرانی حوزه طب سنتی طی سالهای ۲۰۱۱_۱۹۹۰ در پایگاه WOS پرداخت و نتیجه این تحقیق نشان داد که ایران با ۲۸۸ مدرک در حوزه طب سنتی رتبه ۲۶ جهان در این علم کسب نماید [۱۱]. گومز و همکارانش (۲۰۰۴) در پژوهشی تولیدات علمی اسپانیا در حوزه پزشکی بین سالهای ۱۹۹۹-۱۹۹۴ را در پایگاه SSCI مورد مطالعه قرار دادند، که نتیجه نشان داد که در اسپانیا بیمارستانها (۵۵ درصد) بیشتراز دانشگاهها (۴۴ درصد) برونداد علمی در حوزه پزشکی داشته‌اند [۱۲]. اچ. سی ون و همکارانش (۲۰۰۷) به بررسی تولیدات علمی در حوزه پرونده سلامت الکترونیک بین سالهای ۲۰۰۵ ۱۹۹۱ در پایگاه استنادی SCI پرداختند و نتایج افزایش نسبی در تعداد مقالات در این حوزه را نشان داد. همچنین یافته‌های این تحقیق نشان داد که آمریکا و انگلستان بیشترین سهم از مقالات در این حوزه را به خود اختصاص داده‌اند [۱۳]. پاترا و پراکاش (۲۰۰۷) تولیدات علمی دانشمندان هندی در حوزه بیماری ایدز را در پایگاه WOS بررسی کردند و نتایج نشان داد که شهر دهلی بیشترین سهم در تولید علم در این حوزه را داشته است [۱۴].

روش کار

روش پژوهش حاضر، توصیفی مقطعی بود که با رویکرد علم‌سنجی انجام شده است. جامعه مورد مطالعه شامل ۳۴۷ عنوان تولیدات علمی نمایه شده با موضوع حقوق بیماران در پایگاه WOS بین سالهای ۲۰۱۴-۲۰۰۰، که حاصل جستجوی موضوع مورد مطالعه در آوریل ۲۰۱۴ می‌باشد. جمع‌آوری داده‌ها با جستجو در بخش جستجوی پیشرفته این پایگاه صورت گرفت. به منظور شناسایی و استخراج بیشترین تعداد مدارک مرتبط با موضوع از پیشینه‌های موجود در از راهبرد جستجوی TS= «patient right?» OR TI= «patient legal right?» OR TI= «Right to Treatments» در این پایگاه استفاده گردید. این نوع جستجو تمامی تولیدات علمی در این حوزه را بازیابی می‌کند. سپس داده‌های بازیابی شده وارد نرم افزار اکسل گردیده تجزیه و تحلیل داده‌ها بر اساس آنها انجام شد.

یافته‌ها

در جدول ۱، ده کشور که بیشترین تولیدات علمی در زمینه حقوق بیمار را به خود اختصاص داده‌اند آمده است. ایالات متحده آمریکا با تولید ۸۶ مدرک معادل ۲۴/۸ درصد در رتبه اول قرار دارد. همچنین انگلستان با ۳۸ مدرک معادل ۱۱ درصد و آلمان با ۲۵ مدرک معادل ۷/۲ درصد در رتبه‌های دوم و سوم تولید علم در این زمینه قرار دارند. ده کشوری که در این جدول مشاهده می‌شود در کل ۲۳۰ مدرک معادل ۶۶/۳ درصد از کل تولیدات علمی در این زمینه را به خود اختصاص داده‌اند. در جدول ۲ نشان می‌دهد که مجله American Journal of Comparative Law با چاپ ۳۰ مدرک معادل ۸/۶۵ درصد در رتبه اول قرار دارد و مجلات Medical Law Review با چاپ ۱۷ مدرک و European Law Review با چاپ ۹ مدرک به

[Downloaded from psj.umsha.ac.ir on 2026-11-23]
[DOI: 10.21859/psj-140367]

ترتیب در رتبه های دوم و سوم قرار می‌گیرند. همچنین ده نشریه که در جدول ۲ نشان داده شده است به طور کلی ۱۰۷ مدرک را به چاپ رسانده‌اند که معادل ۳۰/۸۴ درصد از کل تولیدات علمی در این زمینه می‌باشد. جدول ۳ و نمودار ۱ نشان می دهدکه روند تولیدات علمی در حوزه حقوق بیمار در سالهای ۲۰۰۶ و ۲۰۰۰ تقریباً ثابت بوده است و از سال ۲۰۰۷ با شیبی صعودی همراه بوده است. در جدول ۴ ده پژوهشگر برتر در حوزه حقوق بیمار نشان داده شده است که این ده نفر به طور کلی ۳۱ مدرک معادل ۸/۹ درصد از کل تولیدات علمی را به خود اختصاص داده‌اند. که Jansen, N از کشور آلمان، با ۴ مدرک معادل ۱/۲ درصد در رتبه اول قرار دارد همچنین ۹ نفر بعدی هر کدام با ۳ مدرک همگی در جایگاه دوم قرار می‌گیرند. به طور کلی این ده نفر روی هم ۳۱ مدرک معادل ۸/۹ درصد از کل تولیدات علمی را به خود اختصاص داده‌اند. داده‌های جدول ۵ نشان می‌دهد که کلیه تولیدات علمی در زمینه حقوق بیمار در قالب ۶ نوع مدرک به چاپ رسیده‌اند که در جدول ۵ آورده شده است. طبق این جدول قالب مقاله (Article) با ۲۴۶ مدرک معادل ۷۰/۸۹ درصد بیشترین نوع قالب مدارک را به

جدول ۱. ده کشور برتر

ردیف	نام کشورها	تعداد مدارک	درصد
۱	ایالات متحده	۸۶	۲۴/۸
۲	انگلستان	۳۸	۱۱
۳	آلمان	۲۵	۷/۲
۴	شیلی	۱۵	۴/۳
۵	ایتالیا	۱۵	۴/۳
۶	کانادا	۱۳	۳/۷
۷	هلند	۱۲	۳/۵
۸	اسپانیا	۱۰	۲/۹
۹	فرانسه	۸	۲/۳
۱۰	آفریقای جنوبی	۸	۲/۳
	جمع	۲۳۰	۶۶/۳

جدول ۲. ده نشریه برتر

ردیف	نام نشریه	تعداد مدارک	درصد
۱	American Journal Of Comparative Law	۳۰	۸/۶۵
۲	Medical Law Review	۱۷	۴/۹۰
۳	European Law Journal	۹	۲/۵۹
۴	Medical Law International	۹	۲/۵۹
۵	Oxford Journal of Legal Studies	۹	۲/۵۹
۶	Modern Law Review	۸	۲/۳۱
۷	Tijoschrift Voor Rechtsgeschidenis	۸	۲/۳۱
۸	Revista De Derechovaldivia	۷	۲/۰۲
۹	Medical Malpractice Law & Strategy	۵	۱/۴۴
۱۰	International Comparative Law Quarterly	۵	۱/۴۴
	جمع	۱۰۷	۳۰/۸۴

نمودار ۱. روند تولیدات علمی

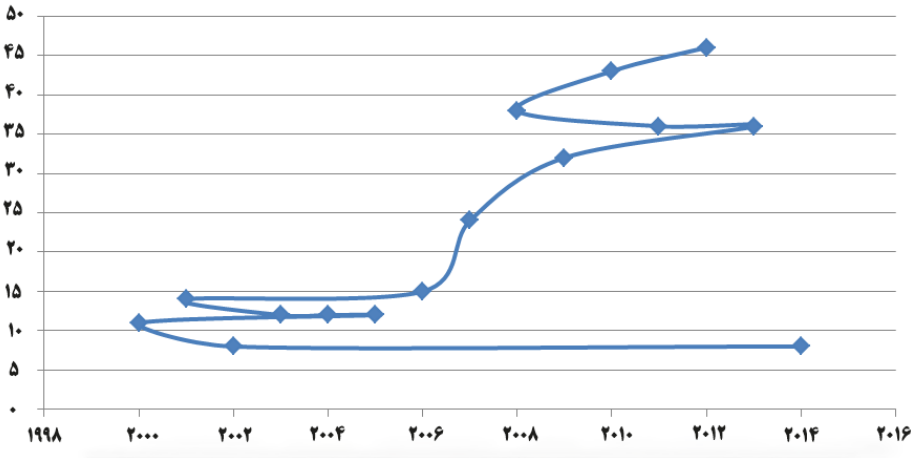

[Downloaded from psj.umsha.ac.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.21859/psj-140367]

جدول ۳. روند تولیدات علمی

ردیف	سال	تعداد	درصد
۱	۲۰۱۲	۴۶	۱۳/۳
۲	۲۰۱۰	۴۳	۱۲/۴
۳	۲۰۰۸	۳۸	۱۱
۴	۲۰۱۱	۳۶	۱۰/۴
۵	۲۰۱۳	۳۶	۱۰/۴
۶	۲۰۰۹	۳۲	۹/۲
۷	۲۰۰۷	۲۶	۶/۹
۸	۲۰۰۶	۱۵	۴/۳
۹	۲۰۰۱	۱۴	۴
۱۰	۲۰۰۳	۱۲	۳/۵
۱۱	۲۰۰۴	۱۲	۳/۵
۱۲	۲۰۰۵	۱۲	۳/۵
۱۳	۲۰۰۰	۱۱	۳/۲
۱۴	۲۰۰۲	۸	۲/۳
۱۵	۲۰۱۴	۸	۲/۳
	جمع	۳۴۷	۱۰۰

جدول ۴. ده پژوهشگر برتر

ردیف	نام نویسندگان	تعداد مدارک	درصد
۱	Jansen, N	۴	۱/۲
۲	Collins, H	۳	۰/۹
۳	Goldberg, JCP	۳	۰/۹
۴	Gordley, J	۳	۰/۹
۵	Mills, A	۳	۰/۹
۶	Niglia, L	۳	۰/۹
۷	Oman, NB	۳	۰/۹
۸	Zimmermann, R	۳	۰/۹
۹	Balgunesh, S	۳	۰/۹
۱۰	Braithwaite, JP	۳	۰/۹
	جمع	۳۱	۸/۹

جدول ۵. انواع مدارک

ردیف	انواع مدارک	تعداد	درصد
۱	Article	۲۴۶	۷۰/۸۹
۲	Review	۷۳	۲۱/۰۴
۳	Meeting	۱۹	۵/۴۸
۴	Editorial	۷	۲/۰۲
۵	Abstract	۱	۰/۲۹
۶	Case Report	۱	۰/۲۹
	جمع	۳۴۷	۱۰۰

[Downloaded from psj.umsha.ac.ir on 2026-11-23]
[DOI: 10.21859/psj-140367]

خود اختصاص داده است و مقاله مروری (Review article) با ۷۳ مدرک معادل ۲۱/۰۴ درصد در رتبه دوم قرار دارد.

بحث

نتایج به دست آمده از پژوهش حاضر نشان می‌دهد که طی بازه زمانی ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۴، به طور کلی ۳۴۷ عنوان تولیدات علمی در حوزه موضوعی حقوق بیماران در پایگاه Web of Science نمایه شده است، که از مجموع ۳۴۷ مدرک تولید شده در این حوزه ۸۶ مدرک معادل ۲۴/۶ درصد مربوط به ایالات متحده آمریکا می‌باشد و انگلستان با ۳۸ مدرک، آلمان با ۲۵ مدرک به ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم تولید علم در این حوزه قرار دارند. ده کشور، که بیشترین تولیدات علمی در این حوزه را دارند، در کل ۲۳۰ مدرک معادل ۶۶/۳ درصد از کل تولیدات علمی را به خود اختصاص داده‌اند. نتایج به دست آمده از پژوهش حاضر نشان می‌دهد که تولید علم در حوزه موضوعی حقوق بیمار از سال ۲۰۰۷ سیر صعود پیدا کرده است؛ امّا در ایران طی سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۴ در مجموع ۶ مقاله در پایگاه WOS نمایه شده که کل این ۶ مقاله مربوط به سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۳ می‌باشد که نشان می‌دهد در حوزه حقوق بیمار تولید علمی مطلوب نیست. بررسی نشریات منتشر کننده تولیدات علمی در حوزه حقوق بیمار نشان می‌دهد که مجله American Journal of Comparative Law از کشور آمریکا و انتشارات American Society of Comparative Law با چاپ ۳۰ مدرک معادل ۸/۶۵ درصد در رتبه اول قرار می‌گیرد همچنین مجلات Medical Law Review از کشور انگلستان و انتشارات Oxford University Press با چاپ ۱۷ مدرک و European Law Review از کشور انگلستان و انتشارات Sweet & Maxwell Ltd با چاپ ۹ مدرک به ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم قرار می‌گیرند. همچنین ده نشریه که بیشترین تولیدات علمی این حوزه را به چاپ رسانده‌اند در کل ۱۰۷ مدرک را منتشر کرده‌اند که معادل ۳۰/۸۴ درصد از کل تولیدات علمی در این زمینه می باشد. نتایج این پژوهش به پژوهشگران این حوزه موضوعی کمک می‌کند که با شناخت مجلات این حوزه، تولیدات علمی خود را برای چاپ و نشر به این نشریات ارسال نمایند. بررسی نتایج نشان می‌دهد که روند تولیدات علمی در این زمینه در سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۴ ثابت بوده است ولی از سال ۲۰۰۸ با شیبی صعودی همراه بوده است. همچنین ده پژوهشگر برتر در این زمینه به طور کلی ۳۱ مدرک معادل ۸/۹ درصد از کل تولیدات علمی را به خود اختصاص داده‌اند. که Jansen, N با ۴ مدرک معادل ۱/۲ درصد در رتبه اول قرار دارد همچنین ۹ نفر بعدی هر کدام با ۳ مدرک همگی در جایگاه دوم قرار می‌گیرند. به طور کلی این ده نفر در مجموع ۳۱ مدرک معادل ۸/۹ درصد از کل تولیدات علمی را به خود اختصاص داده‌اند.

نتیجه‌گیری

نتایج این پژوهش و مقایسه آن با نتایج جستجو در حوزه‌های موضوعی مختلف که توسط خود پژوهشگر در پایگاه WOS انجام شده است، حاکی از این است که کشورهای ایالات متحده، انگلستان، آلمان و سایر کشورهای پیشرفته در اکثر حوزه‌های موضوعی به ویژه حوزه مورد پژوهش در صدر قرار دارند و توسعه متوازن علوم در این کشورها وجود دارد و همه موضوعات بشری همگام با هم پیش می‌روند که این مهم باعث توسعه همه جانبه می‌شود. آنچه دارای اهمیت است این است که با مطالعات علم‌سنجی در حوزه‌های مختلف، بتوان خلاءهای پژوهشی و دانشی در آن حوزه را در ایران شناسایی و اقدام به برنامه‌ریزی برای توسعه متوازن علوم از طریق تعیین مناسب اولویت‌های پژوهشی نمود، که نتایج این تحقیق نشان داد که یکی از خلاءهای دانشی در ایران، حوزه حقوق بیمار است که توصیه می‌شود که در این موضوع فعالیت‌های پژوهشی بیشتری انجام گیرد و برای این هدف، با شناخت نویسندگان پرکار در حوزه حقوق بیمار و سایر مطالعات علم‌سنجی می‌توان زمینه همکاری‌های بین‌المللی برای پژوهشگران ایران در حوزه‌های مختلف را فراهم نمود.

تضاد منافع

این مطالعه برای نویسندگان هیچ گونه تضاد منافعی نداشته است.

[Downloaded from psj.umsha.ac.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.21859/psj-140367]

References

1. Amiri MR. Co-authorship: Methods and advantages. Books of the Month: Generalities. 2004;84:32-35. (Persian)

2. Abbasi F, Aslaninia V. Biglu, MH. A study of scientific production in the field of social psychology in Web of Science (1990-2009): Mapping the historical structure. Quarterly Journal of Epistemology. 2014;7(24):99-112. (Persian)

3. Dadash M, Andarz Habibi R, Habibi Magham A, Jilani M. Patients' satisfaction of observing patients' right charter in private clinics. Iranian Journal of Medical Ethics and History of Medicine. 2010;3(2):61-68. (Persian)

4. Ozdemir M, Ergonen A, Hilal A, Odner M, Meral D. Midwives and nurses awareness of patients'rights. Midwifery. 2009;25(6):765-772.

5. Karimyar Jahromi M, Hojat M, Karami Z. Evaluation students 'awareness of patients' rights in clinical students of Jahrom Medical University. Quarterly Iranian Journal of Nursing Research. 2015;10(38):2-10. (Persian)

6. Ebrahimi S, Hayati Z. Quantity and quality in scientific productions in Iranian Universities. Modern Educational Thought Journal, 2009;4(3):105-126. (Persian)

7. Vaziri E. Iranian scientific productivity in Scientometrics. Higher Education Journal. 2010;3(9):89-112. (Persian)

8. Alijani R, Karami N. A review of scientific publications by Iranian researchers on stem cells in the ISI database. Yakhteh Medical Journal. 2012;11(4):456-458. (Persian)

9. Khasseh A, Fakhar M, Soosaraei M, Sadeghi S. Evaluation of scientific performance of Iranian researchers in parasitology domain in ISI databases. Iran Journal Medical Microbiology. 2011;4(4):41-50. (Persian)

10. Yosefi A, Gilvari A, Shahmirzadi T, Hemmat M, Keshavarz M. A survey of scientific production of Iranian researchers in the field of immunology in the ISI database. Razi Journal of Medical Sciences. 2012;19(96):1-11. (Persian)

11. Hodhodinezhad N, Zahedi Anaraki R, Ashrafi Rizi H. The scientific production and scientific mapping of Iranian researchers in traditional medicine during 1990-2011 in Web of Science. Bimonthly Health Information Management. 2012;9(4):513-524. (Persian)

12. Gómez CI, Fernández MM, Bordons GM, Morillo AF. Spanish scientific output in medicine in the years 1994-1999. Revista Clinica Espanola. 2004;204(2):75-88.

13. Wen HC, Ho YS, Jian WS, Li HC, Hsu YH. Scientific production of electronic health record research, 1991–2005. Computer Methods and Programs in Biomedicine. 2007;86(2):191-196.

14. Patra SK, Chand P. HIV/AIDS research in India: A bibliometric study. Library & Information Science Research. 2007;29(1):124-134.

[Downloaded from psj.umsha.ac.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.21859/psj-140367]

Pajouhan Scientific Journal
Research Article
Vol 14, No 3, Spring 2016

Survey on scientific products in the field of patients' rights in the international level indexed in ISI-Web of Science between 2000-2014

Parviz Padmehr[1], Rahim Alijani[2], Mohammad Reza Amiri[3*]

1. Instructor of Law Department, Payeme Noor University
2. Instructor of Information Science Department, Payeme Noor University
3. Instructor of Medical Information Science Department, Faculty of Paramedical, Hamadan University of Medical Sciences, Hamadan, Iran

Article Info

Recieved: 4 Jan. 2016
Accepted: 24 May 2016

Keywords

Patient Rights
Scientometic
Web of science
Scientific products

Coresponding Author

Mohammad Reza Amiri, Instructor of Medical Information Science Department, Faculty of Paramedical, Hamadan University of Medical Sciences, Hamadan, Iran

Tel: +81383801043
Email: M.R.Amirilib@gmail.com

Citation

Padmehr P, Alijani R, Amiri M. [Survey on Scientific Products in the field of patients' rights in the international level indexed in ISI-Web of Science between 2000-2014]. Pajouhan Scientific Journal. 2016;14(3):67-74

Abstract

Introduction: One of the criteria showing the importance of a research area is the scientific products in that research area. The aim of the current study was to investigate the situation of scientific products on the topic of Patients' rights indexed in ISI-Web of Science between the years 2000 until 2014.

Methods: The method used was descriptive-cross sectional with a Scientometrics approach. Thus, 347 documents of scientific products indexed in ISI-Web of Science with the topic of patients' rights were studied using the search engine of this webpage between the years 2000 and March 2014. The collected data were analyzed with descriptive statistics.

Results: The findings showed that the studied 347 documents had been published in six different formats, which 246 documents were of research articles, 73 documents were review articles and the rest were of other formats. Moreover, the countries the USA, England, and Germany had the most number of documents, respectively. Further, the American Journal of Comparative LAW, among journals, and Jansen, N, among researchers, had the most documents in this field. The scientific products experienced an upward trend after 2008.

Conclusion: One of the gaps in knowledge mapping in Iran, is low research activities in the field of patient rights; therefore, that results of this study can contribute to Iranian researchers to get more information about development of this subject area and even recognize top researchers working on the patient rights in order to establish more scientific communication with authors of this area.

© 2016 Pajouhan Scientific Journal. All right reserved

[Downloaded from psj.umsha.ac.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.21859/psj-140367]